

ного нового рівня корпоративної культури в організації, ми допомагаємо сформуватися більш еволюційно розвиненій людині. Такий співробітник стає потужним джерелом даних цінностей та ідеалів в суспільстві.

Бібліографічні посилання:

1. Бек Д., Ларсен Т., Солонин С., Вильезн Р., Джонс Т. Спиральная динамика на практике. Модель развития личности, организации и человечества. М.: 2019. 384 с.
2. Бек Д., Кован К. Спиральная динамика. Управляя ценностями, лидерством и изменениями в XXI веке. М.: 2010. 424 с.
3. Вудкок М., Фрэнсис Д. Раскрепощенный менеджер: Для руководителя – практика. М.: Дело, 1994. 217с.
4. Кибанов А.Я., Захаров Д.К., Коновалова В.Г. Этика деловых отношений: Учебник. М.: ИНФРА-М, 2002. 572 с.
5. Кибанов А.Я. Основы управления персоналом: Учебник. М.:НФРА-М, 2002. 201 с.
6. Маслов Д.В., Роше Г. Трансформация организационной культуры через анализ ценностей // Методы менеджмента качества. 2006. №2. С. 18-23.
7. Менеджмент по нотам: технология построения эффективных компаний/ под ред. Л.Ю. Григорьева-М., Альпина Паблишерз, 2010. 692с.
8. Поляков В.А. Философия управления. М.: 2012. 88 с.
9. Ципуринда В.С., Ципуринда О.А. Основы универсального управления системами жизни. Модульный курс. Дн.: 2012. 428 с.

Хитрук Руслана Олегівна
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
факультет підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань,
здобувач вищої освіти*

**Науковий керівник –
Недря Кирило Михайлович,**
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
кафедра гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності,
завідувач кафедри, кандидат історичних наук*

**ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ ПСИХОЛОГА-КОНСУЛЬТАНТА
ЩОДО КОНСУЛЬТУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ
АБО КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ**

Психологи-консультанти, що працюють з діючими правоохоронцями, курсантами закладів вищої освіти або з ветеранами правоохоронних органів, повинні володіти низкою здібностей та навичок професійної діяльності. Це

необхідно для забезпечення адекватної оцінки ситуації, здійснення професійної і адекватної допомоги та виявлення та лікування проблем психічного здоров'я та підтримки сімей правоохоронців, якщо виникають проблеми, пов'язані з виконанням їхньої роботи. Всі ці особливості роботи пов'язані зі специфічним характером клієнтів, адже «...діяльність в екстремальних умовах не проходить безслідно для професіоналів» [1, с.74]. Тому психологи-консультанти поліцейських потребують досить унікального набору навичок, який включає:

Гнучкість. Оскільки консультування з приводу майбутнього фаху поліцейського здійснюється щодо дуже різноманітних осіб, однією з найбільш бажаних навичок є здатність бути гнучкими для задоволення потреб своїх клієнтів, тобто людей, які варіюються від тих, хто взагалі не має досвіду роботи у правоохоронних органах та уявлення про специфіку такої діяльності, до тих, хто працював десятиліттями в органах міліції та Національної поліції. Тут психолог-консультант повинен вміти гнучко пристосовувати свої послуги щоб допомогти своїм клієнтам у вирішенні багатьох питань, пов'язаних з професійною діяльністю, навчанням та адаптацією.

Комунікативні навички. Професійні психологи-консультанти, як і будь-який інший радник, також повинні мати найвищі навички спілкування. Насамперед, йдеться про вміння слухати клієнтів та мати обізнаність щодо типових та нетипових професійних проблем, пов'язаних з фахом правоохоронця. Вони повинні вміти задавати проникливі, але часто складні питання, щоб оцінити ступінь труднощів, для чого вкрай необхідні навички кваліфікованого комунікатора.

Навички письмової комунікації також важливі, оскільки часто з працівниками правоохоронних органів виникає потреба консультування у віддаленому або в онлайн-режимі.

Емпатія. Існує необхідність співпереживання і в професійному консультуванні. Бути невідготуваним до роботи може бути дуже стресовим і пригнічуючим досвідом для правоохоронця. Як результат, психолог повинен мати можливість проявляти справжню турботу під час роботи зі своїми клієнтами.

Професійні консультанти, які виявляють співпереживання та підтримку своїми діями, мають набагато більшу ймовірність налагодити зв'язок із клієнтом та мотивувати цю людину до позитивних успіхів у професійній діяльності або професійній адаптації. Це особливо важливо в тому випадку, коли консультування здійснюється щодо молодих людей, які тільки визначаються з вибором професійного шляху [2] або щойно вступили до закладу вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Співчуття є важливою навичкою для консультанта ще й тому, що, хоча сам він не має і не матиме досвіду своїх клієнтів-правоохоронців або курсантів, йому потрібно вміти ефективно розуміти досвід роботи своїх клієнтів і співпереживати їх ситуації. Причому це необхідно вміти робити ефективно без надто великих емоційних вкладень (для захисту від «вигорання»).

Знання структури організації. Для гарного розуміння поліцейських та курсантів з їх проблемами необхідно чітко ознайомитись з динамікою поліції як організації, а також з якими соціальними та політичними питаннями стикаються правоохоронці та курсанти під час несення служби.

Аналітичні здібності. Професійному консультанту часто доведеться виводити дані з особових справ клієнтів, які, можливо, не бажають розповісти про деталі свого досвіду. Вони також потребують можливості виявити ранні ознаки психологічних проблем у своїх клієнтів. Значна частина ролі зосереджена на профілактиці та ранньому втручанні у проблеми психічного здоров'я. Тому вміння аналізувати дані про особливості виховання, спілкування, сімейні й родинні аспекти життя своїх клієнтів є вкрай важливими.

Адаптація. Психологам-консультантам у правоохоронній сфері необхідно вміти адаптувати свої методи та підходи до широкої клієнтської бази, адже вони можуть мати справу з високопоставленими особами з числа правоохоронців, але також і з зовсім юними особами, що лише прагнуть вступити на службу або з дітьми сімей правоохоронців.

Здатність до прийняття рішень. Частина ролі психолога-консультанта вимагає оцінки своїх клієнтів (тих що самостійно цілеспрямовано звернулись за консультацією) та загалом співробітників правоохоронних органів з приводу їх професійної готовності. Це особливо важливо щодо тих правоохоронців, що пережили стрес або проходить період реабілітації після нього. Для цього потрібно вміти створювати штучні умови та ситуації професійної діяльності, ставити людей у відповідні ролі. Це необхідно для адекватного вирішення, коли хтось психологічно готовий (чи ні) повернутися до виконання своїх службових обов'язків, активного несення служби [4]. Психолог повинен вміти оцінювати всі докази, приймати рішення та представляти свої висновки.

Отже, підсумовуючи, можна зазначити, що хоча повсякденні обов'язки сильно різняться, головна роль поліцейського психолога полягає у роботі з поліцейськими, працівниками громадської безпеки, сім'ями, жертвами, свідками, членами правової та судової системи та іншими особами, які беруть участь у роботі правоохоронних органах. Щоб виконати свою роботу на оптимальному рівні, поліцейським психологам необхідні різноманітні спеціалізовані навички та знання, але насамперед готовність до зіткнення з непередбачуваними ситуаціями, розуміння основних психологічних принципів роботи в екстремальних умовах, розуміння функцій відділів поліції та органів громадської безпеки.

Бібліографічні посилання:

1. Афанасьєва Н.С. Психологічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика: монографія. Держ. служба України з надзвичайн. ситуацій, Нац. ун-т цивіл. захисту України. Харків : НУЦЗУ, 2017. 315 с.
2. Кондратова А. В. Аналітичний погляд на проблему професійного самовизначення правоохоронців. Проблеми екстремальної та кризової психології. Х. : ХНУВС, 2010. Вип. 7. С. 191–198.

3. Логвиненко Б.О., Андреев А.В. Підготовка поліцейських у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання: основні алгоритми: Методичні рекомендації. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 48 с.
4. Hall, L. K. & Wensch, M. E. (2008). Counseling military families: What mental health professionals need to know. New York, NY: Routledge.
5. Miller L. Police Psychology: What Is It? https://www.doereport.com/police_psychology.php

Рудницька Кароліна Сергіївна
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
факультет економічно-правової безпеки, з
добувач вищої освіти*

**Науковий керівник –
Новицька Ія В'ячеславівна,**
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
кафедра гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності,
викладач*

СУЧАСНІ АСПЕКТИ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Актуальність обраної теми зумовлена тим безсумнівним фактом, що мова відображає загальний рівень культури фахівця з будь-якої спеціальності, стає своєрідним індикатором його компетентності, а оволодіння принципами і основними засадами ділового спілкування є ознакою професійної зрілості сучасного спеціаліста.

Розвиваючи цю думку, варто почати з того, що фактором підвищення ефективності роботи правоохоронних органів є встановлення робочих відносин між поліцейськими та громадськістю на основі взаємної довіри, розуміння (оцінки інтересів і цілей один одного, прийняття їх як своїх власних) і взаємодії (процесу обміну). Виходячи з цього, відносини між поліцією та населенням можуть вплинути на рівень ефективності роботи співробітників поліції у сферах охорони громадського порядку, попередження та запобігання злочинності, боротьби зі злочинністю в цілому [1, с. 54].

Поліцейський повинен мати не тільки професійні знання, а й володіти хоча б на початковому рівні основами психолінгвістики, соціолінгвістики та права. Якість комунікації співробітника поліції з різними групами населення визначає ефективність його функціональної діяльності. Саме тому одним із визначальних чинників ефективної роботи співробітника правоохоронних органів є професійна комунікативна компетентність. При спілкуванні поліцейський здійснює такі функції: